

**PUBLIC & PRIVATE
SOCIAL RESPONSIBILITY
INITIATIVE
CSR VÄSTSVERIGE**

Ansvarsbarometern 2011 genomfördes under våren 2011 via en telefonenkät riktad till 450 västsvenska privatpersoner.

Undersökningen är en fortsättning på förra årets Ansvarsbarometer och den önskar svara på frågan om hur västsvenskar ser på organisationers och privatpersoners sociala ansvarstagande.

CSR Västsverige är en förening som består av medlemmar från alla typer av arbetsgivare, offentliga, privata, idéburna - stora som små. Föreningen ska stärka förutsättningarna för medlemmarna att vara föregångare och föredömen för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling lokalt och globalt. Verksamheten ska långsiktigt medverka till en attraktiv region, ett stärkt socialt kapital samt fler och bättre affärer.

Krönika om det hållbara samhället och västsvenskars syn på hur vi ska nå dit - *Det går förmodligen åt rätt håll*

Av Stefan Molnar

Häromsistens gick det ett program i Sveriges Radio P1 med den föga upplyftande titeln *Det går förmodligen åt skogen. Om mänsklighetens undergång och vad vi kan göra för att rädda oss*. Tre forskare hade kallats till studion för att diskutera jordens framtida utveckling och fick bland annat frågan om de trodde att mänskligheten kommer att överleva det här århundradet. Andemeningen i svaren var att det finns en viss risk för att mänskligheten inte kommer det, och även om den gör det, så kan mycket väl själva civilisationen ha gått under till dess. Rent hypotetiskt kan alltså vissa av oss som lever idag, liksom de barn som föds framöver, komma att hamna mitt i mänsklighetens undergång. Med detta svindlande perspektiv blir det ännu lite tydligare att någonting måste göras. Med vad? Ofta är det just forskarna, som förväntas leverera lösningarna på frågor av detta slag och även i radioprogrammet levererades ett antal lösningar, vilket jag ska återkomma till senare. Men om man för en gångs skull låter privatpersoner vara med och fundera över ansvarsfrågan, vad lär vi oss då? Ett sammanhang, där privatpersoner faktiskt har fått möjlighet att fundera över detta, är Ansvarsbarometern – en återkommande enkätundersökning genomförd av föreningen CSR Västsverige, som fokuserar på hur den västsvenska allmänheten ser på frågor kring samhällsansvar. Hur ser västsvenskar på mänsklighetens framtid?

Till att börja med, vad gör västsvenskar själva för samhällsutvecklingen? Svaret känns ganska självklart. Västsvenskar gör mest i de fall, då ansvarstagandet går enkelt och är välintegrerat i den egna vardagen, samt inte kostar särskilt mycket. Går jag till mig själv, så försöker jag alltid släcka taklampan när jag lämnar ett rum och slänga mina bananskal i komposten; denna typ av små handlingar i det egna hemmet ägnar sig nästan alla västsvenskar åt varje vecka (9 av 10). Inte så förvånande blir det dock svårare så fort vi lämnar hemmets bekväma vrå. Ungefär hälften så många västsvenskar använder miljövänliga transportmedel, samt shoppar etiskt och ekologiskt varje vecka, och en liten minoritet (1 av 10) tar lika ofta samhällsansvar genom ideellt arbete. Många västsvenskar (6 av 10) säger sig också ta blivande arbetsgivares och boendekommuners ansvarstagande i beaktande, när de väljer var de ska bo och jobba - ett intressant resultat och en ganska hög siffra, kan tyckas. Att resultatet återkommer från förra årets Ansvarsbarometer, talar dock för att människors värderingar faktiskt går åt detta håll, även om det så klart finns många andra faktorer, som är ännu viktigare när man gör livskritiska val av detta slag. Att kvinnor, äldre och offentliganställda i högre grad säger sig tänka på dessa frågor känns för mig intuitivt logiskt.

KONTAKT

Åsa Furnander
Tel 0727 12 95 50
Kristina Nordfeldt
Tel 0730 745 750

**PUBLIC & PRIVATE
SOCIAL RESPONSIBILITY
INITIATIVE
CSR VÄSTSVETIGE**

Ansvarsbarometern 2011 genomfördes under våren 2011 via en telefonenkät riktad till 450 västsvenska privatpersoner.

Undersökningen är en fortsättning på förra årets Ansvarsbarometer och den önskar svara på frågan om hur västsvenskar ser på organisationers och privatpersoners sociala ansvarstagande.

CSR Västsvetige är en förening som består av medlemmar från alla typer av arbetsgivare, offentliga, privata, idéburna - stora som små. Föreningen ska stärka förutsättningarna för medlemmarna att vara föregångare och föredömen för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling lokalt och globalt. Verksamheten ska långsiktigt medverka till en attraktiv region, ett stärkt socialt kapital samt fler och bättre affärer.

KONTAKT

Åsa Furnander
Tel 0727 12 95 50
Kristina Nordfeldt
Tel 0730 745 750

Men svenska företag då, vilket samhällsansvar tycker västsvenskar att dessa ska ta? Framförallt bör de inte bete sig "dåligt", genom att bedriva verksamheter som på olika sätt skadar människa och miljö. Att nästan alla västsvenskar tycker så är intressant, då de flesta av oss faktiskt regelbundet handlar av företag, som på olika sätt direkt eller indirekt är sammankopplade med miljöförstöring, brott mot mänskliga rättigheter och hot mot folkhälsan. Uppenbarligen finns här ett glapp mellan ord och handling. Ännu intressantare och mer hoppingivande är det dock att västsvenskar enligt Ansvarsbarometern 2011 förväntar sig en utveckling, som innebär att företag engagerar sig mer aktivt och offensivt i samhällsutvecklingen. Detta kan ske genom att erbjuda arbete till grupper, som står långt ifrån arbetsmarknaden (8 av 10), stödja lokalt och internationellt utvecklingsarbete (6 respektive 7 av 10), samt låta personalen engagera sig ideellt på arbetstid, med bibehållen lön (4 av 10).

Ytterligare en fråga i årets Ansvarsbarometer berörde de svarandes åsikter om de egna arbetsgivarnas engagemang. Svaren på denna fråga lär oss att ungefär hälften säger sig ha arbetsgivare som tar ansvar på en rad områden, såsom att erbjuda etiska och ekologiska produkter till sina anställda och engagera sig i sitt lokalsamhälle. Ungefär 15% stödjer utvecklingsarbete i andra länder och låter sin personal engagera sig ideellt på arbetstid. Det kan konstateras att västsvenska arbetsgivare kan bli bättre på flera områden. Denna bild stärks av att västsvenskar, när de ombeds att svara på hur bra ansvar de tycker att företag, politiker, privatpersoner och frivilligorganisationer "på det stora hela" tar för samhällsutveckling, ger samtliga ett medelmåttigt betyg (medelvärdet 5 eller sämre på en skala från 0-10). Frivilligorganisationer är ett undantag, då de hamnar klart över medel (6,5).

Västsvenskar vill alltså se ett ökat ansvarstagande hos alla samhällsgrupper. Men vilka är då hindren? Svaret på frågan visar att ett viktigt sådant är människors svårigheter att ändra på invanda beteenden. Att vanans makt ibland kan vara stark, känner nog de flesta av oss igen sig i. Lika stor andel av de svarande (5 av 10) ser pengar som ett hinder. Att detta gäller oavsett den svarandes bakgrund är intressant; för de flesta av oss ska väl några kronor extra för ett paket ekologiskt kaffe inte vara några problem? Det stora problemet kanske inte är att de svarande överhuvudtaget inte har råd att ta större ansvar. Problemet kanske snarare ligger i att kostnaden för mer ansvarsfulla alternativ är högre än för mindre ansvarsfulla sådana? Men hur gör man för att sänka den "relativa" kostnaden för att ta ansvar? Utöver dessa hinder åskådliggör årets Ansvarsbarometer ytterligare två stora problem, nämligen bristande kunskaper hos de svarande om hur man gör för att ta större ansvar, samt upplevd brist på vettiga alternativ (4 av 10).

Om vi för en stund återgår till det radioprogram som nämndes i inledningen; Vilka lösningar tror ni då att forskarna levererade för hur vi ska nå det hållbara samhället? Jo, storslagna och revolutionerande lösningar, som idag

**PUBLIC & PRIVATE
SOCIAL RESPONSIBILITY
INITIATIVE
CSR VÄSTSVERIGE**

Ansvarsbarometern 2011 genomfördes under våren 2011 via en telefonenkät riktad till 450 västsvenska privatpersoner.

Undersökningen är en fortsättning på förra årets Ansvarsbarometer och den önskar svara på frågan om hur västsvenskar ser på organisationers och privatpersoners sociala ansvarstagande.

CSR Västsverige är en förening som består av medlemmar från alla typer av arbetsgivare, offentliga, privata, idéburna - stora som små. Föreningen ska stärka förutsättningarna för medlemmarna att vara föregångare och föredömen för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling lokalt och globalt. Verksamheten ska långsiktigt medverka till en attraktiv region, ett stärkt socialt kapital samt fler och bättre affärer.

KONTAKT

Åsa Furnander
Tel 0727 12 95 50
Kristina Nordfeldt
Tel 0730 745 750

kan tyckas befinna sig långt bort, såsom "en total omformulering av vårt nuvarande ekonomiska system" och "biogenetisk manipulering av människor till att bli mer moraliskt ansvarstagande varelser". Om vi samtidigt ser till Ansvarsbarometern 2011 så lär vi oss att den västsvenska befolkningen faktiskt förväntar sig att privatpersoner, företag och organisationer ska ta ett ökat samhällsansvar här och nu. Och detta med hjälp av de medel som finns tillgängliga. Att en privatperson väljer det ekologiska kaffet framför det traditionella eller att en arbetsgivare ger sitt stöd till internationellt utvecklingsarbete, behöver inte vara mindre revolutionerande, bara tillräckligt många andra privatpersoner och arbetsgivare gör samma sak. Och fördelen med denna lösning är att verktygen redan finns här. Om fler kommer till samma insikt som den västsvenska befolkningen har gjort, så kommer forskarna förhoppningsvis om en inte allt för avlägsen framtid att kunna svara ett klart "JA" på frågan om mänsklighetens och civilisationens framtida överlevnad.

